

מ"ת 1939/04/23 - מדינת ישראל נגד ריאד אלאעסם (עציר) - נוכח

בית משפט השלום לתעבורה בבאר שבע

מ"ת 1939-04-23 מדינת ישראל נ' אלאעסם (עציר)
תיק חיצוני: 149288/2023

בפני כב' השופט הבכיר, אלון אופיר
המבקשת מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד נופר ארליך ועו"ד מורן אטיה
נגד
המשיב ריאד אלאעסם (עציר) - נוכח
באמצעות ויעוד חזותי ע"י ב"כ עו"ד תאמר אסדי

החלטה

רקע כללי

בפני בקשה של המדינה להורות על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים כנגדו.

במסגרת החלטה מפורטת שניתנה על ידי ביום 23.4.23, קבעתי כי המדינה מחזיקה בראיות לכאורה בעוצמה טובה ללא כל כרסום מהותי באיכות הראיות ביחס לעובדות כתב האישום אשר הוגש כנגד המשיב בפרשה זו.

נוכח ההחלטה שניתנה, ביקשו הצדדים לטעון בפני ביחס לשאלת מסוכנותו של המשיב:

המדינה סברה כי עברו התעבורתי המכביד של המשיב, לצד עברו הפלילי והתנהגותו הלכאורית בפרשה זו, מצדיקים קביעת מסוכנות ברף גבוה ללא כל יכולת לאיין מסוכנות זו בדרך של חלופת מעצר כזו או אחרת. לשיטת המדינה, אין כל יכולת לתת אמון בסיסי במשיב זה כי יכבד החלטה שהיא פחותה ממעצר מאחורי סורג ובריח, שכן התנהגות המשיב בפרשה זו אינה מאפשרת כל חלופת מעצר ובכלל זה המשך מעצר בתנאי איזוק.

ב"כ המשיב טען כי מדובר במשיב נעדר עבר פלילי כבד, הוא מעולם לא הפר תנאי שחרור שהוטלו עליו, ואין כל סיבה שלא לתת בו אמון בסיסי שיציית להחלטה הכוללת המשך מעצר באיזוק.

עוד טען ב"כ המשיב כי ההלכה בעבירות תעבורה מורה כי מעצר הוא החריג ולא הכלל, לכן מוצדק שבית המשפט יבחן חלופות מעצר וימנע מקבלת בקשת המדינה להורות על מעצר המשיב עד לתום ההליכים מאחורי סורג ובריח.

דין והכרעה בבקשה -

בית המשפט העליון פסק בבש"פ 2227/08 טראד גריפאת נ. מדינת ישראל את הדברים הבאים:

"יתר על כן, הלכה היא כי אין להורות על מעצר עד תום ההליכים בגין עבירות תעבורה, אלא במקרים חריגים בלבד [ראו למשל: בש"פ 7352/04 מדינת ישראל נ' אבו כואדי (לא פורסם, 9.8.04)]. יש להורות על מעצר כאמור רק במקרים בהם קיים חשש אמיתי שאף חלופת מעצר לא תהווה מענה להגנת הציבור מפני מסוכנות הנאשם. נוכח הלכה זו, משעה שמטרת המעצר הינה מניעת העורר מלנ"ג ד לתום ההליכים כנגדו ובכלל, שומה היה על בית המשפט קמא לבחון באופן פרטני האם לא ניתן להשיג את תכלית המעצר בדרך חלופית, ולא די בקביעה הגורפת לפיה אין באפשרותה של כל חלופת מעצר שהיא כדי להפיג את מסוכנותו".

כמו כן נשיאת בית המשפט העליון (בדימ) השופטת דורית ביניש החליטה בבש"פ 10118/04 נזמי ג'באלי נגד מדינת ישראל את הדברים הבאים:

"אכן בימים אלו, כשנגע תאונות הדרכים משתולל וגובה קורבנות רבים חובה על בתי המשפט לסייע במאבק למניעת המסוכנות הנשקפת מנהגים עבריינים, בין השאר באמצעות הרחקתם מהכביש. יחד עם זאת, משקיימת בשלב זה של ההליכים, דרך שבה ניתן להרחיק את הנהג המסוכן מהכביש מבלי שישהה בכלא, יש לעשות מאמץ להעדפה בדרך זו".

מול קביעות אלה של בית המשפט העליון ניצבות גם החלטות אחרות של אותה ערכאה, שם קבע בית המשפט העליון כי בנסיבות בהן עולה מסוכנות חריגה מהתנהגותו של נהג, יהיה מקום להורות על מעצרו עד לתום ההליכים.

להדגמת עמדה זו של בית המשפט העליון אפנה לבש"פ 1753/07 פאדי אבו רקיה (להלן: פרשת אבו רקיה) שם בנסיבות דומות של בריחה משוטרים, נהיגה בקלות ראש, בזמן פסילה וללא רישיון תקף (העורר בפרשה זו היה מורשה במקור לנהיגה אך רישיונו פקע והוא היה תחת פסילה) החליטו כל שלושת הערכאות שדנו בעניינו כי יש הצדקה בנסיבות אלה להורות על מעצרו עד לתום ההליכים וכך קבע בית המשפט העליון:

"מסוכנותו של אדם נלמדת ממכלול הנסיבות האופפות את המקרה. בין היתר, נבחנים עברו הפלילי והרשעותיו הקודמות. המסוכנות העולה ממעשה העורר היא רבה ובהתנהגותו גילה, כי הוא חסר רסן, חסר עכבות וחסר מעצורים, מזלזל בחוק ובאוכפיו השוטרים."

"אכן מעצר עד תום ההליכים בעבירות תעבורה אינו שכיח, אך בנסיבות המעשים המיוחדים לעורר, ובפרט חומרתם, יש בהם כדי להצדיק לטעמי את המשך מעצרו עד תום ההליכים נגדו. לא מצאתי כל דופי בהחלטת המנומקת של בית המשפט המחוזי. הלכה היא כי השיקולים לעניין מעצר עד תום ההליכים נוגעים הן למעשים המיוחדים לנאשם והן לנסיבותיו האישיות העשויות ללמד על רמת מסוכנותו."

פסיקתו המנחה של בית המשפט המחוזי בבאר-שבע שמה את הדגש על מיהות המעשה ומיהות העושה לצורך בחינת

שאלה האמון אשר ניתן לתת בו:

בעמ"ת 16396-01-16 דגמש נגד מדינת ישראל קבע בית המשפט המחוזי בבאר-שבע (כבוד השופט אינפלד) את הדברים הבאים:

" הסנגור הצביע על כך שההרשעות הפליליות הן בעיקרן ישנות, והאחרונות הן משנת 2008, ועיקרן משנת 2006. על כך השיב התובע בצדק כי דווקא בתחום הנהיגה בפסילה ישנן הרשעות חדשות יותר, ובין השאר הוטל על העורר עונש מאסר בפועל בן 13 חודש וזאת אך לפני 3 שנים, בסוף שנת 2012. זאת, מעבר למאסר קודם שרוצה בעבודות שירות בגין נהיגה בזמן פסילה, מס' חודשים קודם לכן.

בהתחשב במכלול הנסיבות, מקובלת עליי עמדת המדינה שאין מדובר במי שניתן לתת בו את האמון הבסיסי ביותר הנדרש על מנת לבחון חלופת מעצר. יתרה מזו, גם המעצר בתנאי איזוק אלקטרוני דורש מידה מינימלית של אמון "

גם בית המשפט העליון נדרש לאחרונה לשאלת האמון שניתן לתת במשיבים שביצעו עבירות תעבורה חמורות לכאורה: **בבש"פ 1248/20 מיכאל שרו איפרח נגד מדינת ישראל נקבע:**

"אכן, בענייני תעבורה הכלל הוא שחרור הנאשם לחלופת מעצר, להבדיל ממעצר עד תום ההליכים (ראו, למשל: בבש"פ 2227/08 גריפאת נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (14.3.2008)); אולם, כמו בהרבה עניינים אחרים, גם כאן יש לבחון את המסוכנות הנשקפת מן הנאשם הספציפי לציבור הנהגים והולכי רגל (ראו, למשל: בבש"פ 2974/15 אשכנזי נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 12 (20.5.2015)). במקרה דכאן, המבקש מהווה סכנה ממשית לציבור המשתמשים בכבישים - זאת ניתן ללמוד מעברו התעבורתי המכביד, אשר כולל, בין היתר, הרשעות בגין נהיגה בפסילה ונהיגה ללא רישיון. סכנה זו הולכת ומתעצמת לנוכח העובדה שהמבקש הפר את האמון שניתן בו בעבר: מחומר הראיות עולה, כי הוא ביצע את העבירות מושא כתב האישום הנוכחי כשמעל ראשו מרחף מאסר מותנה למשך 8 חודשים. בנסיבות אלו, הנני סבור - כפי שסברו הערכאות קמא - כי החלופות שהלה הציע אינן יכולות להגשים את מטרות מעצרו. גם בהליך השיקום שהמבקש עובר אין כדי לשנות מקביעתי זאת בשים לב לצורך המידי להגן על ביטחון הנהגים והולכי הרגל. "

גם בבש"פ 5493/21 שלמה גבאי נגד מדינת ישראל עסק בית המשפט העליון בשאלת האמון אותו ניתן או שלא ניתן לתת במי שלכאורה נהג רכב בזמן פסילה, וכך קבע:

"אכן, מעצר עד תום ההליכים של נאשם בעבירות תעבורה הינו בגדר חריג, אולם נקבע לא אחת כי יש לבחון את מסוכנותו של הנאשם הקונקרטי לפי נסיבות העניין, וכי ככלל, יש לראות בנאשם הנוהג בזמן שרישיונו נפסל כמי שמהווה סכנה של ממש לציבור המשתמשים בכביש ואף מבטא במעשיו זלזול בהוראות החוק (ראו: בבש"פ 2173/12 אל גניני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 8 (22.3.2012)); בבש"פ 2974/15 אשכנזי נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 12 (20.5.2015)). נוסף לכך, כלל הוא כי לבית המשפט שמור שיקול

הדעת האם להורות על הזמנת תסקיר מעצר (ראו: בש"פ 27/15 יונס נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 10 (15.1.2015)). כן נקבע כי הזמנת תסקיר מעצר מתאימה, ככלל, למקרים שבהם "לא ברור אם חלופת מעצר תסכון או שבית המשפט מתקשה לעמוד על קנקנה של החלופה הקונקרטית" (ראו: עניין יונס, בפסקה 9), ונדמה כי הדברים יפים לענייננו, זאת, בין היתר, לנוכח עברו התעבורתי המכביד של המבקש, אשר נצבר לו חרף גילו הצעיר, וכן לאור התנהגותו המסכנת חיי אדם, עת המשיך לנהוג בזמן פסילה ובמהירות מופרזת. "

מאחר וכאשר בקשה מסוג זה עוסקת בעבירות תעבורה שביצע לכאורה משיב, הרי שנסיבות המקרה עצמו והתנהגותו הלכאורית של המשיב באירוע הנדון ישפיעו מאד על הערכת המסוכנות שלו ועל שאלת האמון שניתן לתת בו.

כאשר המדובר יהיה בניסיון הימלטות מגורמי חוק המבקשים לעכב את החשוד, וככל שניסיון זה מלווה בסיכון חיי אדם, כך יכולת בית המשפט לתת אמון במשיב תקטן, שכן בהתנהגותו מעיד על עצמו משיב כזה כי אין הוא נרתע מקריאות שוטרים המורים לו לעצור, וגם כאשר קריאות אלה משתכללות למרדף רכוב או רגלי הרי שלא די בכך כדי לגרום לו, לאותו חשוד לעצור.

בנוסף, ככל שעברו התעבורתי של משיב נתון יהיה חמור יותר, וככל שניתן ללמוד מעברו כי אין לו כל מורא מהחוק או מהחלטות שיפוטיות שניתנו לגביו בעבר, כך יוגדר משיב נתון מסוכן יותר לציבור, והיכולת של בית המשפט לתת בו אמון בסיסי תהיה קטנה יותר.

ומן הכלל אל הפרט -

בפרשה שבפני, המשיב הוא בלתי מורשה לנהיגה שנהג לכאורה רכב במצב של שכרות בעיר באר שבע, וכאשר נקרא על ידי ניידת משטרה לעצור, החל במרדף רכוב מסכן חיי אדם ברחובות העיר באר-שבע, במהלכו נאלץ שוטר לפתוח באש חיה לעבר גלגלי הרכב, ולאחר מכן, גם נמלט לכאורה המשיב רגלית מהשוטרים עד שנתפס על ידם.

המדובר באחד מהתיאורים העובדתיים החמורים שבאו בפני בתחום התעבורה מבחינת רף המסוכנות שיצר המשיב לסביבתו באירוע נתון.

רחובות שאול המלך, משה דיין ואבא אחימאיר שם התנהל לכאורה המרדף הרכוב אחר המשיב, במהלכו גם הפעיל שוטר ירי באש חיה לכיוון הרכב בו נהג לכאורה המשיב, הם רחובות מרכזיים בלב העיר באר-שבע, ואין המדובר במרדף המתנהל באזור שכוח אל ושומם בשטח המדבר המקיף את העיר.

אירוע מסוג זה בליבה של העיר באר-שבע יוצר סיכון עצום לתושבי העיר המתגוררים וחיים ברחובות אלה, ומכרסם קשות בתחושת הביטחון והשקט להם הם זכאים.

התנהגותו הלכאורית של משיב זה, עת נהג כבלתי מורשה ושיכור ברכב, אגב הימלטות פרועה משוטרים בליבה של העיר באר-שבע, מציבה אותו ברף מסוכנות גבוה וקיצוני.

ניסיון ההימלטות שלו משוטרים אשר רדפו אחריו עם ניידת משטרתית, כאשר גם ירי שהופעל כלפי רכבו לא מנע ממנו את המשך המרדף הרכוב, ובהמשכו מרדף רגלי, מקים כלפי משיב זה חשש כבד מאד כי לא יציית לכל מגבלה שיטיל

עליו בית המשפט ובכלל זה מעצר באיזוק, שכן גם ביחס להמשך מעצר מסוג זה, נדרש אמון בסיסי ומינימאלי במשיב שבמקרה זה לאור התנהגות המשיב, יש קושי ממשי למצוא כזה.

אם לא די בהתנהגותו הלכאורית של המשיב בפרשה זו כדי לאיין את היכולת לתת בו אמון בסיסי, הרי שגם בחינת עברו מחזקת את תחושת חוסר האמון ואסביר את עמדתי:

רק ביום 24.9.19 עמד המשיב בפני שופט בבית משפט זה, לאחר שנהג רכב בעודו בלתי מורשה לנהיגה בעודו תחת השפעת אלכוהול, לאחר שנהג רכב בקלות ראש וללא רישיון רכב תקף.

כתוצאה מעבירות חמורות אלה נגזרה עליו פסילה מיכולת לקבל רישיון נהיגה ל- 15 חודשים, וכן נגזר עליו מאסר מותנה של 5 חודשים למשך 3 שנים, עונש שהוא בר הפעלה במקרה דנן לו יורשע המשיב.

יוצא מהאמור לעיל, כי גם מאסר מותנה לתקופה של 5 חודשים (לצד פסילה מותנית נוספת) לא יצרו כלפי המשיב כל הרתעה אפקטיבית, והוא בחר שוב לנהוג לכאורה רכב כאשר הוא שיכור לכאורה, בלתי מורשה לנהיגה, והפעם גם הגדיל לעשות כאשר נמלט באופן מסכן חיי אדם משוטרים בליבה של בירת הנגב.

אם לא די במתואר לעיל, הרי שלחובת המשיב גם עבירות של אי ציות לאור אדום פעמיים, ועבירת מהירות מיום 14.6.21 שכלל הראה בשל אכיפה ללא מפגש שוטר/נהג, לא נעצר המשיב בשל עבירות נוספות אלה לגביהן לחובתו נרשמו הרשעות נוספות.

גם בתחום הפלילי לחובת המשיב עבירות של קבלת דבר במרמה וסחר בסמים בגין כבר ריצה 10 חודשי מאסר בפועל, ובנוסף הורשע בעבירות של תקיפת שוטרים, איומים **והפרת הוראה חוקית**.

נכון כי העבירות הפליליות ה"קלאסיות" ישנות, אך הן תורמות לתמונה הכללית של משיב זה ולפיה גם לפי עברו התעבורתי החמור הכולל מאסר מותנה בר הפעלה ברקע, וגם לפי עברו הפלילי הכולל הפרת הוראה חוקית, לא ניתן לתת במשיב זה אמון בסיסי הדרוש גם לחלופה של איזוק כפי שמציעה ההגנה.

אשר על כן, אין אני מוצא הצדקה לבחינה של חלופות נוספות במסגרת תסקיר מעצר, שכן תנאי לשליחתו של משיב לקבלת תסקיר, היא יכולתו של בית המשפט לתת בו אmon בסיסי, מה שכמוסבר לעיל לא מתקיים בפרשה זו.

נוכח מסוכנותו הקיצונית של משיב זה, וחוסר יכולתי לתת בו אmon בסיסי כי יקיים תנאי שחרור או חלופת מעצר באיזוק, אני מורה על מעצרו של משיב זה עד לתום ההליכים המשפטיים כנגדו מאחורי סורג ובריח.

ניתנה היום, ט' אייר תשפ"ג, 30 אפריל 2023, בנוכחות הצדדים.